

Brüssel, 11. juuli 2025
(OR. en)

11545/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0208 (NLE)

UD 155
COEST 575
CID 1
TRANS 299

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	11. juuli 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 387 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu (EL) nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga moodustatud ELi-ühistransiidiprotseduuri riikide ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühiskomitees seoses Moldova Vabariigile ja Montenegrole esitatud kutsega nende konventsioonidega ühineda ning seoses ühistransiidiprotseduuri konventsiooni muutvate otsuste vastuvõtmisega pärast Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemist kõnealuse konventsiooniga

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 387 final.

Lisatud: COM(2025) 387 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.7.2025
COM(2025) 387 final

2025/0208 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu (EL) nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga moodustatud ELi-ühistransiidiprotseduuri riikide ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühiskomitees seoses Moldova Vabariigile ja Montenegrole esitatud kutsega nende konventsioonidega ühineda ning seoses ühistransiidiprotseduuri konventsiooni muutvate otsuste vastuvõtmisega pärast Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemist kõnealuse konventsiooniga

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel ELi-CTC ühiskomitees,¹ mis loodi 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga,² ja ELi-CTC ühiskomitees, mis loodi 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga³, (edaspidi „ELi-CTC ühiskomiteed“) võetav seisukoht seoses mõlema ühiskomitee kavandatava otsusega kutsuda Moldova Vabariik ja Montenegro ühinema vastavalt kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga (edaspidi „konventsioonid“).

Lisaks käsitletakse käesolevas ettepanekus otsust, millega kehtestatakse seisukoht, mis võetakse liidu nimel Euroopa Liidu (EL) – ühistransiidiprotseduuri riikide (CTC) ühistransiidi ühiskomitees (edaspidi „ühiskomitee“) seoses ühiskomitees vastuvõetava otsusega, millega muudetakse 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni (edaspidi „ühistransiidiprotseduuri konventsioon“) III ja IIIa liite teatavaid lisasid.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Konventsioonid

Konventsioonide eesmärk on hõlbustada kaupade liikumist Euroopa Liidu ja nende riikide vahel, kes on kõnealuste konventsioonide osalised. Need jõustusid 1. jaanuaril 1988.

Euroopa Liit (mitte selle üksikud liikmesriigid) on osaline konventsioonides, millega on kehtestatud meetmed, mis hõlbustavad kaupade liikumist Euroopa Liidu, Islandi Vabariigi, Põhja-Makedoonia Vabariigi, Norra Kuningriigi, Šveitsi Konföderatsiooni, Türgi Vabariigi, Serbia Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, Ukraina ja Gruusia vahel.

Riigid, mis on konventsioonide osalised, kuid mitte liidu liikmed, on ühistransiidiprotseduuri riigid.

2.2. Ühiskomiteed

ELi-CTC ühiskomiteede ülesanne on hallata nimetatud konventsioone ja tagada nende nõuetekohane rakendamine. Komiteed kutsuvad oma otsusega kolmandaid riike konventsioonidega ühinema.

ELi-CTC ühiskomiteede otsused võetakse vastu konventsiooniosaliste vastastikusel kokkuleppel.

2.3. Ühiskomiteede kavandatav akt

Moldova Vabariik ja Montenegro avaldasid soovi konventsioonidega ühineda, kui nad on täitnud ühinemise eeltingimusteks olevad õiguslikud, struktuurilised ja infotehnoloogiaalased nõuded.

Kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikega 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikega 3 kutsuvad ELi-CTC ühiskomiteed oma otsusega vastavalt kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 1 lõike

¹ Ühistransiidiprotseduuri riigid

² EÜT L 134, 22.5.1987, lk 2.

³ EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

2 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 3 lõike 1 punkti c kohaseid kolmandaid riike konventsioonidega ühinema vastavalt artiklis 11a ja artiklis 15a sätestatud menetlusele.

ELi-CTC ühiskomiteed esitavad sellise kutse, kui riik tõendab, et ta suudab täita konventsioonide sätete kohaldamise üksikasjalikke eeskirju.

Olles ELi-CTC ühistransiidi ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise töörühmadelt volituse saanud, kontrollisid järelevalverühmad vastavalt 2025. aasta jaanuaris ja veebruaris, et Moldova Vabariik ja Montenegro on täielikult järginud konventsioonidega ühinemise ajakava. Järelevalverühmad uurisid peamiselt protseduuri haldamiseks vajalike struktuuride kohandamist ja ühistransiidiprotseduuri kohaldamist võimaldava uue arvutipõhise transiidisüsteemi (NCTS) rakendamist. Nad teevad seda ka ülejäänud ettevalmistuste puhul.

ELi-CTC ühiskomiteed kavatsevad oma järgmisel koosolekul või kirjaliku menetluse teel võtta vastu ELi-CTC kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise ühiskomitee otsuste nr [1] ja [2]/2025 eelnõud ning ELi-CTC ühistransiidi ühiskomitee otsuste nr [1], [2], [3] ja [4]/2025 eelnõud, et kutsuda Moldaavia Vabariiki ja Montenegrot konventsioonidega ühinema niipea, kui nad selleks valmis on.

Tehti ka ettepanek muuta ühistransiidiprotseduuri konventsiooni III ja IIIa liite teatavaid lisasid, mis puudutavad Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemist kõnealuse konventsiooniga. Need muudatused on tehnilist laadi, kuna nendega lisatakse uued keeleviited kõnealuste riikide kohta ja transiidikonventsiooni tagatisdokumentidesse sisestatakse nende riikide nimed.

ELi-CTC ühiskomiteede otsused, millega kutsutakse Moldova Vabariiki ja Montenegrot konventsioonidega ühinema ning muudetakse ühistransiidiprotseduuri konventsiooni, muutuvad konventsiooniosalistele siduvaks kooskõlas otsuste artikliga 3, milles on sätestatud, et „[k]äesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval“.

Kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikega 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikega 3 rakendavad konventsiooniosalistes seda liiki otsuseid kooskõlas oma õigusaktidega.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Kavandatud seisukoht toetab Moldova Vabariigi ja Montenegro kutsumist konventsioonidega ühinema ning ühistransiidikonventsiooni vajalikke tehnilisi kohandusi.

Euroopa Komisjoni 2001. aasta teatises⁴ Euroopa Parlamendile ja nõukogule (milles käsitletakse strateegiat, millega kandidaatriike valmistatakse ette EÜ-CTC ühistransiidiprotseduuri ja kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamist käsitlevate 1987. aasta konventsioonidega ühinemiseks), Euroopa Komisjoni 2010. aasta teatises⁵ Euroopa Parlamendile ja nõukogule (milles käsitletakse strateegiat, millega teatavaid naaberriike valmistatakse ette mõlema konventsiooniga ühinemiseks) ja nõukogu 14. aprilli 2011. aasta järeldustes,⁶ milles seda lähenemisviisi kinnitatakse, on ette nähtud, et mitmeid riike tuleb toetada nende püüdlustes konventsioonidega ühineda. Moldova ja Montenegro on sellised riigid.

Selle eesmärk on hõlbustada kaubandust Moldova, Montenegro, Euroopa Liidu ja teiste ühistransiidiprotseduuri riikide vahel ning tagada, et ELi-CTC ühiskomitee võtab vastu kõik

⁴ COM(2001) 289 final

⁵ COM(2010) 668 final

⁶ 8636/11

vajalikud tehnilised muudatused ühistransiidikonventsioonis, et ühistransiidiprotseduuri oleks võimalik rakendada Moldova ja Montenegro ning teiste konventsiooniosaliste vahel.

Need kutsed ja neist tulenevad tehnilised muudatused peaksid tooma märkimisväärset ja käegakatsutavat kasu nii kauplejatele kui ka tollile, kuna transiidi- ja tolliformaalsused muutuvad lihtsamaks, kulud vähenevad, kaupade liikumine toimub hõlpsamalt ja kaubavahetus võib suureneda.

Seepärast teeb komisjon nõukogule ettepaneku, et liidu seisukoht oleks toetada Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemist konventsioonidega.

Kavandatavad otsused on kooskõlas Euroopa Liidu kaubandus- ja transpordipoliitikaga.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikega 9 on ette nähtud võtta vastu otsused, millega „kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõikega 3 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõikega 3 kutsuvad ELi-CTC ühiskomiteed oma otsusega vastavalt artikli 1 lõike 2 ja artikli 3 lõike 1 punkti c kohaseid kolmandaid riike konventsioonidega ühinema.

Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõike 3 punktis a on sätestatud, et ELi-CTC ühiskomitee võtab oma otsusega vastu konventsiooni liidete muudatused.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

ELi-CTC ühiskomiteed on kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikliga 10 ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikliga 14 loodud organid.

Otsused, mille ELi-CTC ühiskomiteed peavad vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Need otsused on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikliga 15 ja ühistransiidikonventsiooni artikliga 20.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

⁷ Euroopa Kohtu otsus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Pärast artiklites 1 ja 2 osutatud ELi-CTC ühiskomiteede otsuste vastuvõtmist avaldatakse need *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu (EL) nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga moodustatud ELi-ühistransiidiprotseduuri riikide ühiskomitees ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühiskomitees seoses Moldova Vabariigile ja Montenegrole esitatud kutsega nende konventsioonidega ühineda ning seoses ühistransiidiprotseduuri konventsiooni muutvate otsuste vastuvõtmisega pärast Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemist kõnealuse konventsiooniga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsioon⁸ ja 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsioon⁹ (edaspidi „konventsioonid“) sõlmiti Euroopa Majandusühenduse, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi, Islandi Vabariigi, Norra Kuningriigi, Rootsi Kuningriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel 20. mail 1987 ning need jõustusid 1. jaanuaril 1988.
- (2) Moldova Vabariik ja Montenegro on väljendanud soovi ühineda konventsioonidega, kui nad on täitnud oma ühinemiseks vajalikud nõuded.
- (3) Kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikli 11 lõike 3 kohaselt võib kõnealuse konventsiooniga loodud ELi-ühistransiidiprotseduuri riikide (CTC) ühiskomitee võtta otsusega vastu kutsed kolmandatele riikidele konventsiooniga ühinemiseks.
- (4) Ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikli 15 lõike 3 kohaselt võib kõnealuse konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitee võtta otsusega vastu kutsed kolmandatele riikidele konventsiooniga ühinemiseks.
- (5) Konventsiooni artikli 15 lõike 3 punkti a kohaselt võib konventsiooniga moodustatud ELi-CTC ühistransiidi ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“) võtta oma otsusega vastu konventsiooni liidete muudatused. Moldova Vabariigi ja Montenegro ühinemine ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga eeldab tagatisdokumentide vastavat kohandamist ning Montenegro puhul teatavate tehniliste terminite lisamist montenegro keeles.

⁸ EÜT L 134, 22.5.1987, lk 2.

⁹ EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel konventsioonidega loodud ühiskomiteedes võetav seisukoht, kuna otsused, millega kutsutakse Moldova Vabariiki ja Montenegrot konventsioonidega ühinema ja muudetakse ühistransiidiprotseduuri konventsiooni, on liidule siduvad.
- (7) Konventsioonidega tagatakse Moldova Vabariigi ja Montenegro ning konventsiooniosaliste vahel tõhusad piiriületusprotseduurid.
- (8) Seepärast peaks liidu seisukoht konventsioonidega loodud ühiskomiteedes olema 1) Moldova Vabariigile ja Montenegrole kõnealuste konventsioonidega ühinemise kutsete suhtes ja 2) ühistransiidiprotseduuri konventsiooni muutmise suhtes positiivne ning põhinema seda seisukohta kajastavatel otsuste eelnõudel.
- (9) Kooskõlas kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooni artikliga 11a ja ühistransiidiprotseduuri konventsiooni artikliga 15a on ette nähtud, et kolmas riik, keda kutsutakse saama konventsiooniosaliseks, esitab ühinemisdokumendi ja ühinemine jõustub ühinemisdokumendi esitamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.
- (10) Kuna ühiskomitee otsustega muudetakse konventsiooni, on asjakohane avaldada need pärast nende vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (11) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 17 lõikele 1 esindab ühiskomitees liitu komisjon. Seetõttu peaks liidu võetav seisukoht kavandatava muutmise osas põhinema lisatud otsuse eelnõul.
- (12) Selleks et hõlbustada Moldova Vabariigi ja Montenegro kiiret ühinemist, on vaja käesolev otsuse eelnõu võtta vastu viivitamata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel 20. mai 1987. aasta kaubavahetuse formaalsuste lihtsustamise konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees võetav seisukoht seoses Moldova Vabariigile ja Montenegrole selle konventsiooniga ühinemiseks esitatud kutsetega põhineb kõnealuse ühiskomitee otsuste eelnõudel, mis on esitatud käesoleva otsuse I ja IV lisas.

Artikkel 2

Liidu nimel 20. mai 1987. aasta ühistransiidiprotseduuri konventsiooniga loodud ELi-CTC ühiskomitees võetav seisukoht seoses Moldova Vabariigile ja Montenegrole kõnealuse konventsiooniga ühinemiseks esitatud kutsetega ja selle tulemusel tehtud tehniliste muudatustega põhineb kõnealuse ühiskomitee otsuste eelnõudel, mis on esitatud käesoleva otsuse II, III, V ja VI lisas.

Artikkel 3

Pärast artiklites 1 ja 2 osutatud ühiskomiteede otsuste vastuvõtmist avaldatakse need *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*